

**XXII Міжнародний Конгрес Родини „Родина – спільнота любові”
(9-11 травня 2006 р., Жовтневий палац, вул. Інститутська, 1, м. Київ)**

**Виступ
Шейха АХМЕДА ТАМІМА,
Муфтія України, Голови Духовного управління мусульман України**

Дякую за запрошення, дорогі учасники та організатори XXII Міжнародного Конгресу Родини.

Сім'я останнім часом є складною темою, для окреслення якої найпростіші на перший погляд речі виявилися складними. Поняття сім'ї в цьому схоже з її функціями, формами та основними відмінностями, які складаються по-різному залежно від різних світових систем і законодавства, розмаїття цінностей, звичаїв та традицій, в силу того, що релігійні закони надають їй один зміст, інші системи трактують її по-своєму.

В загальному розумінні сім'я означає надійний захист і тісний взаємозв'язок, передаючи значення посилення, вдосконалення.

Згідно з доповіддю ООН, представленою на Міжнародному Конгресі з проблем розвитку та населення, скликаному в Каїрі, сім'я – це основна одиниця суспільства і тому потребує зміцнення. Також там говориться про те, що існують різноманітні форми сім'ї у відповідності до різних культурних, політичних та економічних систем.

Відомо, що до середини минулого століття розподілення прав та обов'язків між чоловіком та жінкою в багатьох країнах світу вирізнялися великим числом несправедливостей. Однак, ідейна революція не обмежилася зміною положення чоловіка та жінки як громадянина та громадянки, але й струснула в самій основі ті цінності, на які спирались соціальні інститути.

В даний час людей цікавлять не набуті права та незреалізована система рівності, а те, що важливіше в даному випадку, а саме – вплив на форму правового підходу до проблем сім'ї, форма сприйняття проблем сім'ї різними суспільними науками, тобто сукупність відгалужених наук, що займаються тим чи іншим аспектом життя спільноти.

Дослідження сучасної сім'ї, проведені нами, звернули нашу увагу на деякі основні фактори, найважливішим з яких є методологія підходу до проблем сучасної сім'ї, що базується на наступних методах:

1. Послаблення родинного ядра, що у своїй основі має надання більшого значення індивіду, вирішення проблем кожного члена сім'ї окремо, поза стосунком до інших її членів, не беручи до уваги сімейну приналежність, тобто дроблення проблем сім'ї та відсутність комплексної сімейної політики.
2. Наслідок дезінтегрованого підходу – струс в системі суспільства. До небезпек відноситься виведення з комплексу суспільних цінностей наступних питань:
  - посилення розходжень і конкуренції між членами сім'ї. Перший аспект конфлікту – протистояння статей, другий – патріархат, третій – накопичення в сім'ї інородних елементів;
  - легковажність по відношенні до сімейних обов'язків та відповідальності.

Крім цього як наслідків видно, що існує загроза іншого характеру, а саме:

- помітне падіння стремління вступу у шлюб на користь вільних стосунків;
- не менш серйозне зниження середнього рівня фертильності;
- частота розлучень;
- розповсюдження вільного способу життя;
- старіння населення;
- серйозні зміни у поведінці дітей та молоді.

Ми знаємо, що як у християнському світі, так і в юдейському, так і мусульманському, так і в інших є шлюб, акт шлюбу. Ми це цінуємо і розуміємо. А те, що називають перелюбом, це є перелюбом і в юдеїв, і в християн, і в мусульман. В Корані, в Сурі „Жінки” сказано: «О, люди, будьте богобоязливими, не порушуйте повеління Всевишнього, який сотворив вас з однієї людини – Адама. Із цієї людини Бог сотворив йому пару – Єву. І від цієї пари пішли всі інші чоловіки та жінки». Весь людський рід пішов від Адама і Єви.

Сказано Пророком Мухаммадом, мир Йому, що воістину Бог сотворив Єву із лівого ребра Адама. А також Пророк, мир Йому, сказав: «Будьте лагідні до жінок». В Корані також сказано, що Бог створив людство з двох статей – чоловіків та жінок – і різних народів для того, щоб ми пізнавали один одного. Ми створені для того, щоб поклонятися Богу і виконувати Його повеління.

В Корані сказано Всевишнім, що він створив вас із вас самих для того, щоб ви знаходили один в одному заспокоєння, і створив між вами любов та милість.

Пророк Мухаммад, мир Йому, сказав: «Найкращі серед вас – ті, хто мають високу мораль, а серед них найкращий той, хто найкраще ставиться до жінок».

Сказано, що той, хто має високу мораль, має таку ж степінь достоїнності, як і людина, що кожного дня тримає піст і вночі додатково молиться, окрім того, що він зобов'язаний.

Тому необхідно розглядати основи, що регулюють сімейне життя, в цілому, тобто необхідний комплексний підхід до сім'ї:

Перша основа має два аспекти: окреслення прав індивіда, виходячи з його ролі в сім'ї, та розробка політичного курсу для всебічного вирішення життєвих проблем з використанням всіх можливих інструментів.

Друга основа – це віднесення норм сімейного життя до публічного права.

Третя основа – регулювання поведінки з метою гарантії соціального миру:

- концентрація на обов'язках як протилежність абсолютизації прав.
- Пророк Мухаммад, мир Йому, сказав, що кожен з вас - пастир і кожен з вас відповідальний за свою паству;
- заклик керуватися добротою у виконанні обов'язків
  - згуртованість сім'ї – основа соціального миру.

Четверта основа – формування суспільства на основі справедливості, а не лише на основі рівності.

П'ята основа – пошук мудрості у вирішенні сімейних конфліктів. Основне питання такого розуміння – це знання. Коли є знання як у чоловіків, так і у жінок щодо своїх прав та обов'язків, тоді кожен буде старатися триматися своєї дороги свободи, зберігаючи при цьому справедливість. В результаті розвивається любов, і розвивається духовний стан особистості людини. Тоді буде процвітання суспільства.

Дякую за увагу!